

29.11.2018

Monikulttuuriasiain neuvottelukunnan kokous

Aika 22.11. 2018 klo 17:00-18:55

Paikka Vihreän liiton ryhmähuone, Valtuustotalo, Espoonkatu 4

Osallistujat Luottamushenkilöjäsenet:
Rauli Virtanen, pj
Hossein Janei
Päivi Käri-Zein klo 17:03 alkaen
Hanna Mutanen
Eeva Sahlman
Cristian Tudose klo 17:00-18:20
Ria Özberk

Nuorisovaltuuston edustaja:
Salma Heib

Kaupungin hallituksen edustaja:
Nina af Hällström

Yhteisöjen asiantuntijajäsenet:
Mohammed El Amri
Minna Lähteenmäki
Marja Manninen
Stanislav Marinets klo 17:08 alkaen
Matti Peiponen
Mikko Törnqvist klo 17:08 alkaen

Kaupungin asiantuntijaedustajat:
Said Aden
Katariina Lappalainen, kokouksen sihteeri

Poissa:
Ibrahim Saylir
Mariam Varjonen
Sirkka Wiman
Roosa Åkerlund

29.11.2018

Allekirjoitukset

Rauli Virtanen
puheenjohtaja

Katariina Lappalainen
sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty:

29.11.2018

Marja Manninen

29.11.2018

Asiat	Liitteet	Otsikko
1		Kokouksen avaus
2		Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
3		Pöytäkirjan tarkastajan valinta
4		Esityslistan hyväksyminen
5	1	Oppilaanohjaus perusopetuksessa ja erityisesti maahanmuuttajataustaisille oppilaille, oppilaanohjaaja Emmi Klink
6	2	Monikulttuuristen lasten ja nuorten tukeminen opetustoimessa, hankekoordinaattori Maryan Hussein
7		Kannanoton työstäminen
8		Muut ajankohtaiset asiat
9		Kokouksen päättäminen

29.11.2018

Asiat

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 17:00.

2 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

3 Pöytäkirjan tarkastajan valinta

Pöytäkirjan tarkastajaksi valittiin Marja Manninen.

4 Esityslistan hyväksyminen

Esityslistaan muihin asioihin lisättiin erityisasiantuntija Said Adenin puheenvuoro monikulttuurisille järjestöille tehdyn kyselyn tuloksista. Muuten esityslista hyväksyttiin.

5 Oppilaanohjaus perusopetuksessa ja erityisesti maahanmuuttajataustaisille oppilaille, oppilaanohjaaja Emmi Klink

Oppilaanohjaaja Emmi Klink kertoi neuvottelukunnalle oppilaanohjauksesta kouluissa ja erityisesti monikulttuuristen nuorten ohjauksesta. Klink toimii koko Espoon alueen monikulttuuristen nuorten ohjauksen kehittäjäopona.

Maahanmuuttajataustaisille nuorille ja vanhemmille on pidetty Jatko-opinnot tutuksi- iltoja, joissa oppilailla ja perheillä on ollut mahdollisuus kuulla ja kysyä jatko-opintomahdollisuuksista. Illoissa ovat olleet mukana myös suomenkielisen opetuksen kulttuuriopettajat. Työssään kehittäjäopona Klink myös vastaa muiden oppilaanohjaajien erityiskysymyksiin, jotka liittyvät juuri maahanmuuttajataustaisten oppilaiden ohjaukseen.

Maahanmuuttajataustaiset nuoret tulevat hyvin erilaisista taustoista. Haasteita ohjaukseen tuovat muun muassa oppilaan kielitaidon ja koulunkäyntitaitojen kehittyminen sekä ymmärrys suomalaisesta koulutusjärjestelmästä. Erityisesti lyhyen aikaa suomalaista koulua käyneiden nuorten erilaisten vaihtoehtoisten opintopolkujen hahmottaminen voi olla haastavaa. Kielitaidon kehittyminen on erityisen tärkeää oppilaan jatkon kannalta.

29.11.2018

6 **Monikulttuuristen lasten ja nuorten tukeminen opetustoimessa,** hankekoordinaattori Maryan Hussein

Maryan Hussein kertoi neuvottelukunnalle tietoja vieraskielisten oppilaiden määrästä sekä tukemisesta suomenkielisessä opetuksessa. Hussein työskentelee hankekoordinaattorina Edetään Espoossa-hankkeessa.

Espoossa perusopetuksen oppilaista 18,6 % on vieraskielisiä. Vieraskielisten oppilaiden määrä on lisääntynyt viime vuodesta kuudella sadalla oppilaalla. Iso osa oppilaista muuttaa muualta Suomesta Espooseen. Suurimmat kieliryhmät ovat venäjä, arabia ja viro.

Espoossa järjestetään eri kieli- ja kulttuuriryhmistä tuleville oppilaille muun muassa perusopetukseen valmistavaa opetusta, lukioon valmistavaa opetusta, tehostettua tukea valmistavan opetuksen jälkeen, suomi toisena kielenä-opetusta, oman äidinkielen täydentävää opetusta 40 eri kielellä ja vähemmistöuskontojen opetusta.

Eri kieli- ja kulttuuriryhmistä tulevien oppilaiden vanhemmille on järjestetty monitoimijaisessa yhteistyössä tänä syksynä nk. monikielisiä alueellisia vanhempainiltoja. Iltojen tavoitteena on ollut jalkauttaa eri lapsiperheiden palvelut alueille kertomaan vanhemmille muun muassa vapaa-ajan harrastamisen mahdollisuuksista, erilaisista matalan kynnyksen tukipalveluista, perusterveydenhuollon palveluista sekä järjestöjen tarjoamasta tuesta. Illoissa olivat mukana oman äidinkielen opettajat ja kulttuuriohjaajat.

Hussein kertoi Edetään Espoossa-hankkeesta, joka on jatkumassa näillä näkymin heinäkuuhun 2020 saakka. Hankkeen tavoitteina on maahanmuuttajaoppilaiden koulutuspolkuja tukevien menettelyjen kehittäminen ja levittäminen sekä toimintamallien kehittäminen oppilaiden ja huoltajien osallisuuden edistämiseksi kouluissa. Hankkeen rahoituksella suomenkielisessä opetuksessa ja varhaiskasvatuksessa on käytössä useampia kulttuuriohjaajia. Hankkeessa on kehitetty muun muassa lukutaidon prosessiarviointimateriaali 3. – 9. luokkalaisille sekä samanaikaisopetusta oppilaan omalla äidinkielellä yhteensä 16 eri kielellä. Suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa on kehitetty muun muassa vanhempain kahvila- ja kotimentori-toimintaa. Esimerkiksi samanaikaisopetus on koettu erittäin hyödyllisenä oppilaille, mutta hankkeen päättyessä toiminnan jatko on epävarmaa. Hankkeen rahoitus tulee suurelta osin Opetus- ja kulttuuriministeriöltä, osin Opetushallitukselta ja noin 10% Espoon kaupungilta.

Neuvottelukunnassa käytiin keskustelua oman äidinkielen opetuksen tarjoamisesta sekä sen merkityksestä ja tärkeydestä oppilaan kaikessa oppimisessa. Tuotiin esiin, että opetuksen ryhmäkoot oman äidinkielen opetuksessa ovat kasvaneet, mikä vaikuttaa opetukseen.

29.11.2018

7 Kannanoton työstäminen

Käytiin läpi neuvottelukunnan kannanotto maahanmuuttajien mielenterveyspalveluihin satsaamisesta. Kokouksessa tehtiin muutamia korjauksia kannanoton sanamuotoihin. Neuvottelukunnan jäsen Cristian Tudose ilmoitti eriävän mielipiteensä kannanottoon ja ettei hän halua osallistua kannanottoon mitenkään.

Puheenjohtaja ilmoitti voivansa viedä kannanottoa eteenpäin kunnan päättäjille ja Länsiväylään.

8 Muut ajankohtaiset asiat

Erityisasiantuntija Said Aden kertoi neuvottelukunnalle tuloksia keväällä tehdystä järjestökyselystä. Kaupungissa tavoitteena on järjestöyhteistyön vahvistaminen ja kehittäminen. Kyselyn tarkoituksena oli kerätä tietoa järjestöistä, jotka toimivat Espoossa maahanmuuttajatyön ja kotoutumisen parissa. Kyselyyn saatiin vastauksia vain vähän, minkä takia kyselyn tulokset ovat suuntaa-antavia. Järjestöiltä tiedusteltiin muun muassa millaista yhteistyötä ne tekevät kaupungin työyksiköiden kanssa, millaisia järjestöjä maahanmuuttajatyössä toimii sekä millaista toimintaa he järjestävät.

Näyttää siltä, että maahanmuuttajataustaisten järjestöjen toiminnassa on osittain päällekkäisiä toimintoja ja yksi järjestö saattaa järjestää monenlaista eri kohderyhmille suunnattua toimintaa. Yleisintä toimintaa ovat läksykerhot sekä omankielen ja uskonnon opetus.

Espoon kaupungin rooli yhteistyökumppanina on järjestöille hämärä. Kaupunki nähdään vain lähinnä rahoittajana. Kaupungilta saatavat avustukset ovat hyvin pieniä, eikä niillä juurikaan pystytä kehittämään järjestöjen toimintaa. Aden toi puheenvuorossaan esille yhdistysten rahoitusten kapeuden ja puutteet. Muuta ulkopuolista rahoitusta vaikuttaisi olevan käytössä hyvin vähän. Yhdistysten omarahoitusosuuden hankinnassa on vaikeuksia eikä kaupungilla ole tähän rakennetta olemassa. Omarahoitusosuuden puuttuminen kaventaa yhdistysten rahoitusmahdollisuuksia olennaisesti.

Aden kävi läpi myös muiden suurten kaupunkien järjestöjen kanssa tekemää yhteistyötä. Kyselyn tuloksena vaikuttaa siltä, että maahanmuuttajataustaiset järjestöt eivät tunne rahoitusjärjestelmiä eivätkä osaa hakea avustuksia. Näissä asioissa tarvitaan lisää tiedotusta, koulutusta ja tukea. Järjestöavustuspolitiikkaa tulisi yhtenäistää ja kehittää Espoo-tarinaa tukevaksi, järjestöille tulisi tarjota riittäviä ja toimivia tiloja, toimialoja tulisi sitouttaa järjestöyhteistyöhön sekä avustusten vaikuttavuuden seurantaa tulisi lisätä.

29.11.2018

Neuvottelukunta piti kyselyä ja järjestöyhteistyön esiin nostamista sekä eteenpäin viemistä tärkeänä. Tuotiin muun muassa esiin, että kaupunki ei ole nähnyt järjestöjen roolia kumppaneina muun muassa tuottamassa nk. vaativampia palveluja.

Todettiin vielä, että joulukuussa neuvottelukunta ei kokoonnu. Kevään ensimmäinen kokous on 24.1.2019. Muuta kokousajajia keväälle ovat 28.2., 28.3., 25.4. ja 23.5.

Neuvottelukunnan valmistelijasihteeriksi palaa erityissuunnittelija Terhi Pippuri ja nykyinen sijainen Katariina Lappalainen siirtyy muihin tehtäviin.

9 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 18:55.